

Brichta Zsigmondné És Lévai Imréné

Ez az anyai nagyanyám, Brichta Zsigmondné és anyám testvére, Bella. Nagyanyám hátul áll, Bella a padon ül jobboldalt. A kép Marienbadban készült 1912-ben vagy 1913-ban. Nem tudom, hogy a másik két nő kicsoda. Anyám egész családját a Felvidéken [ma Szlovákia] élt. Semmit nem tudok róluk, mindnyájan meghaltak, nem maradt senki. A nagyszüleim Kassán éltek. Nem tartották a szombatot, sem a kóserságot, disznót is ettek. Templomba még az ünnepeken sem mentek. Azt hiszem, német volt az anyanyelvük. Szerintem jobban, könnyebben beszéltek németül, mint magyarul. Velem magyarul beszéltek, de anyámmal nem. A nagymama nem dolgozott, a három lányát felnevelte, a háztartást vezette. Amikor születtem, volt háztartási alkalmazottjuk, méghozzá mindig szlovák vagy ahogy akkor mondták, tót. Később, az 1930-as években aztán már nem volt. A nagymama nem volt jó kedélyű, aggodalmaskodó volt mindig. Mindentől félt, mindig rosszra gondolt. Nem is igen tudta az érzéseit sem kimutatni, bizonyára szeretett engem mint unokáját, de

én nemigen vettem észre. Nagyon-nagyon remekül tudott sütni-főzni, és ragyogott a lakás. Én utoljára 15 éves koromban voltam ott, azontúl soha. A nagyszüleim a kassai gettóban mérgezték meg magukat, úgyhogy nem deportálták őket. Bellát Budapestre járatták egyetemre. Ő is rühellte az egyetemet. Bella nagyon fura nő volt. Azt is úgy adták férjhez egy kocsmároshoz. Már nem volt olyan fiatal, bár nagyon csinos volt, és örült, hogy férjhez ment. A férje egy kereskedelmi érettségizett vidéki zsidó ember volt, a Thököly út és a Murányi utca sarkán volt italmérése. Nagyon jó anyagi helyzetben voltak. Bella nem dolgozott, nem szeretett emberek között lenni. Moziba járt meg olvasott. Főzni sem tudott, az anyósa főzött, amíg élt. Gyerekük nem lett sose. A háborút mindketten túléltek. A férje nem volt munkaszolgálatos, hanem keretlegény volt, és meghagyták a katonatiszti rangját, mert az 1919-es kommünben [lásd: Tanácsköztársaság] valami nagyon nagy érdemeket szerzett. Nem szerettem őket, mert borzasztóan éreztették velünk, hogy sokkal jobb anyagi helyzetben vannak, mint mi.